

**ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ГЕНДЕРНИЙ РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР»
У 2019 Р.**

НАША КОМАНДА

Тетяна Ісаєва – голова Ради ХОГО «ХОГРЦ», директорка Музею жіночої та гендерної історії

Тетяна Чернецька – менеджерка проєктів, тренерка

Людмила Стефанова – головна бухгалтерка

Дарія Велигодська – PR - менеджерка

Дмитро Мартиненко – менеджер ІТ, тренер

Марія Чорна – дизайнерка

Світлана Губіна– координаторка Тренінгового центру, тренерка

Інна Авраменко – координаторка Дитячої ПлощАртки

Тетяна Дрожжина – координаторка Майстерні гендерночутливого вчительства, тренерка

Дар'я Нагаївська – координаторка Центру підтримки малого та середнього бізнесу, тренерка

Анастасія Макаренко – координаторка Студії жіночого лідерства

Анна Проненко – асистентка

Олена Зіненко – тренерка

Олег Драгунов – юрист, тренер

МИ В ІНТЕРНЕТІ

Сайти	Кількість матеріалів	Кількість відвідувачів	Кількість переглядів/показів
gender.at.ua	60	74549	163381
gendermuseum.com	0	700	872
genderculturecentre.org	131	7406	11316
Youtube	19	2661	2661
Twitter(Gender_Culture)	421	1527	96281
Twitter(GenderUA)	309	750	31786

Сторінки Facebook	Кількість матеріалів	Залучення	Охоплення
GenderCultureCentre	394	12714	211632
Gender_UA	119	1015	14796
Gendermuseum	160	1251	18036

ПРОЄКТИ

- **«Центр гендерної культури як платформа для розширення прав і можливостей жінок та молоді» за підтримки Європейського Союзу**

Мета проєкту: розповсюдження ідей гендерної рівності і гендерної культури у Харківській області та на сході України через неформальну гендерну просвіту жінок і молоді

Партнери: ГО «Агенція змін «Перспектива», ГО «Сучасна жінка».

Донор: Європейський Союз.

Період реалізації: 1 грудня 2017 р. – 30 листопада 2020 р.

- **«ВПО та приймаючі громади: розбудова толерантності через діалог»**

Мета проєкту: допомогти громадам напрацювати рішення у відповідь на різні проблеми, що виникають з ВПО, забезпечити «м'яку» інтеграцію ВПО у громади та підтримати місцеву владу у взаємодії з ВПО.

Партнер: Український жіночий фонд

Донор: Фонд Чарльза Стюарта Мотта

Період реалізації: квітень 2017 р. – серпень 2019 р.

- **«Економічні можливості постраждалим від конфлікту»**

Мета проєкту: розвиток бізнес-навичок, підтримка підприємницької діяльності, посилення економічних можливостей постраждалих від конфлікту, а також осіб з інвалідністю.

Партнер: Український жіночий фонд

Донор: USAID

Період реалізації: серпень 2016 р. – лютий 2019 р.

➤ «Культури дітонародження: подорож крізь європейську історію і традиції щодо дітонародження та материнства»

Мета проєкту полягає у збереженні та передачі через мистецтво і культуру традиційних знань та практик дітонародження і материнства як частини європейської нематеріальної спадщини.

Партнери: Interarts Foundation (Іспанія), Frauenmuseum Hitisau (Австрія) і Frauenmuseum Merano (Італія).

Донор: Creative Europe

Період реалізації: листопад 2019 - 2021

ПРОЄКТ ЄС «ЦЕНТР ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ПЛАТФОРМА ДЛЯ РОЗШИРЕННЯ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І МОЛОДІ»

СТАТИСТИЧНІ ДАНІ:

- Кількість тренінгових сесій – 82
- Кількість годин тренінгів – 490
- Кількість просвітницьких заходів – 88
- Кількість осіб, які взяли участь у заходах – 3125
- Кількість проведених екскурсій – **276**
- Кількість осіб, які відвідали Музей жіночої та гендерної історії – **2532**

НАПРЯМИ РОБОТИ

- Музей жіночої та гендерної історії (GenderMuseum);
- Тренінговий центр;
- Майстерня гендерночутливого вчительства;
- Студія жіночого лідерства;
- Центр підтримки малого і середнього бізнесу;
- Сімейний коворкінг «Дитяча площАртка»;
- Лабораторія моніторингу та досліджень.

МУЗЕЙ ЖІНОЧОЇ ТА ГЕНДЕРНОЇ ІСТОРІЇ

З листопада 2018 р. Музей жіночої та гендерної історії працює у новому просторі на регулярній основі.

Протягом року проведено **276 екскурсій** для **2532 осіб**, серед яких 418 чоловіків.

Відвідувачі та відвідувачки залишили майже 300 відгуків про відвідання Музею.

Аудиторія Музею: журналістки та журналісти, представниці та представники державної служби, місцевого самоврядування, громадських організацій з Харкова, так і інших міст України (Вінниця, Дніпро, Одеса, Луганськ, Київ, Херсон, Полтава, Львів, Тернопіль, Суми, Торецьк, Луцьк), територіальних центрів обслуговування одиноких громадян, державної служби зайнятості, студентська та шкільна молодь, підприємниці, учасники та учасниці міжнародних волонтерських програм.

Також гостями Музею стали представники та представниці ОБСЄ в Україні, шведської організації «Kvinna till Kvinna», представники та представниці Вірменії, Німеччини, Великої Британії, Польщі, Молдови, США, Канади, Сербії, Іспанії, Литви.

Серед почесних гостей: Катерина Левченко, Урядова уповноважена з питань гендерної політики, Марія Санчес (Іспанія), Таня Петовар (Сербія), Тетяна Гавриш, Почесна консулка ФРН у Харкові, Юлія Коба, представниця Посольства Канади в Україні, Станіслав Топольницький, співробітник ЄК в Україні, Стів Вінтерс, радник з питань жінок, миру і безпеки представництва НАТО в Україні, Наталія Карбовська, директорка Українського жіночого фонду, Вера Агеева та Світлана Оксамитна, авторки книги «Інша оптика», Богдана Стельмах та Оксана Ярош, учасниці Медіафоруму.

Оформлено **8 нових експозицій**: «Жіноча історія у бісері», «Save Gendermuseum», «Гендерна рівність крокує світом», «Нобеліантки», «Жіноче обличчя історії України», «Сантиметр», «Тортури для жінок», «Сім свічок».

Розроблено, оформлено та проведено **7 змінних тематичних виставок**, які відповідали темам місяця, що пронизували діяльність Центру гендерної культури:

Січень	Жіночі долі Голокосту: людяність у часи жорстокості	Присвячена Міжнародному дню пам'яті жертв Голокосту: історіям героїчних рятівниць єврейських дітей та дорослих, які стали "Праведниками народів світу".
Лютий	Модерністки	Виставка розповідає про факти жіночої наукової історії та спонукає глядацьку аудиторію більш детально вивчити історичні факти про представлені персоналії. В багатьох з них був складний шлях до визнання, деяким так при житті надали почесних звань, проте розвиток жіночого наукового руху епохи модернізму є проривом в розумінні жіночого руху.
Березень	Жінки свідчать	Представляє виборювання прав італійськими жінками. Фотовиставка у 40 фотографіях показує складний 40-річний шлях до визнання та свободи. Проект "Donna Mostra" було передано у подарунок Музею Лаурою Мінгуцци з Libreria delle donne di Milano у 2010 р.
Квітень	Більше ніколи поза увагою	Виставка в рамках проекту ООН Жінки «CEDAW в дії» за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади. В серії ілюстрацій Дана Рвана зображує різні групи жінок, до яких часто вживають дискримінаційні дії по причині їх особливостей – інвалідності, етнічної приналежності та статі. Художниця також зображує жінок, які подолали дискримінацію та стереотипи, що часто пов'язані з ними, й об'єдналися для захисту своїх прав.
Травень-червень	Жіночі музеї світу	Тематична виставка, що дає відповідь на питання: «Скільки жіночих музеїв у світі?», «Який вони мають формат і в яких країнах існують?», а також свідчить про те, що кожен музей є унікальним і має свою історію.
Серпень-вересень	365 жіночих історій Харкова	Представлені справжні живі історії, які переносять відвідувачів та відвідувачок в історичне минуле Харківщини, на яке можна подивитися крізь призму жіночих свідчень.
Листопад-грудень	Зрозуміти, щоб припинити	Основна ідея виставки полягає у припиненні власної байдужості до важкої теми насильства. Інсталяція у вигляді домашньої кімнати вказує на зосередженість насильства в обмеженому просторі. Виходити за встановлені межі колового мовчання й відкривати вікна-провідники для зміни навколишньої ситуації – такою має бути суспільна позиція.

Розроблений, апробований та використовується в екскурсійній діяльності **квест**.

144 особи, серед яких 66 чоловіка, взяли участь у виїзних екскурсіях музею, що проходили у форматі «Музей на колесах» під час подій:

- проєкт «Студентська республіка» (Харків) – 25 осіб, серед яких 14 чоловіків;
- проєкт «Феміністки» у Creative Women Space (Київ) – 12 осіб;
- проєкт «Гендерна медіашкола» (Київ) – 22 особи, серед яких 11 чоловіків;
- Міжнародна журналістська конференція «Наснаження місцевих незалежних медіа бути агентами змін» (Полтава) – 35 осіб, серед яких 9 чоловіків;
- Міжнародна конференція психотерапевтів «Одеські діалоги» (Одеса) – 50 осіб, серед яких 20 чоловіків.

Музей був презентований на наступних подіях:

- European Democracy Days – 2019 у Брюсселі,
- навчальні візити учасниць програм ЦГК до Швеції та Фінляндії,
- робоча зустріч в Ісландському Центрі прав людини,
- навчальна подорож до Німеччини дизайнерки проєкту Марії Чорної,
- Засідання усноісторичного клубу (Запоріжжя),
- П'ята національна (не)конференція для шкільних педагогів EdCamp Ukraine 2019 (Харків),
- Культурні пікніки (Харків),
- Фестиваль живих історій (Київ),
- Inclusion Fest (Харків),
- «Тест-драйв «Професія – за покликанням» (Харків),
- презентація проєкту «Голос жінок та лідерство- Україна»,
- Міжнародний семінар-практикум «Педагогічний марафон розвитку інклюзивної початкової мистецької освіти «Arts for Hearts».

Музей долучився до міжнародних кампаній:

- **Місяць жіночої історії** (березень), в межах якого мали місце наступні події:

Воркшоп для волонтерства зі збору «365 жіночих історій Харкова»

Тренінг з використання інструменту CEDAW Watch Tool, для моніторингу виконання Заключних зауважень комітету CEDAW, Національного плану Дій CEDAW та інших національних документів з гендерної рівності

Інтерактивна лекція «Бісерні символи жіночої історії»

Інтерактивна лекція «Стандарти краси крізь тисячоліття»

Презентовано проект, що було реалізовано у співпраці ЦГК, ООН Жінки та Українською Асоціацією дослідниць жіночої історії – «Гендерний сантиметр», на якому в хронологічній послідовності відображено складний шлях України у просуванні прав жіноцтва. Неформальне спілкування у Клубі GoWomen під час «Діалогів про...» з єдиною у Харкові диригенткою ХНАТОБу ім. М. В. Лисенка Вікторією Рацюк.

«Неурок» «Філософині Давньої Греції», на якому діти створили газети-інтерв'ю з видатними жінками історичного минулого. «Фотосалон Олімпії де Гуж», до якого завітали жінки в образах видатних мисткинь, політикинь та науковиць.

- **Жіноча історична ніч**

Розроблено та розповсюджено листівки «Видатні харків'янки»

- **Ніч у музеї**

Вперше в історії Музей жіночої та гендерної історії був включений у перелік музеїв міста, які можна було відвідати в рамках «Ночі в музеї». Окрім екскурсії відвідувачі і відвідувачки мали змогу пограти в гру «Крізь скляну стелю», насолодитися виступом струнного квартету «Імпреза +», подивитися виставу «Доктор Баррі», присвячену англійській лікарці і військовій хірургині Маргарет-Енн, яка була відома як Джеймс Баррі, вона видавала себе за чоловіка протягом п'ятдесяти шести років і берегла таємницю до самої смерті.

Протягом дня музей відвідало більш, ніж 200 осіб.

- **«16 днів проти гендерного насильства».**

Цього року кампанія проводилася у співпраці з Харківською обласною фундацією «Громадська Альтернатива» і включала наступні заходи:

Тематична виставка **«Зрозуміти, щоб припинити»** під керівництвом арт-кураторки, художниці-декораторки, слабочуючої волонтерки Іви Стишун.

Перформанси **плейбек-театру «Живе дзеркало»** та «Розірви коло» від Олени Єрмишкіної.

«Коло жіночої підтримки». Учасниці приносили речі, які можна було обміняти в Центрі, та водночас знайомилися й спілкувалися з іншими. В результаті це стало не тільки обміном речами, а й ресурсом довіри та підтримки одна одній.

Два кінопокази в рамках фестивалю **«Docudays UA на Харківщині»**. Соціальні теми фільмів «Булер» та «Біла мама» є болісними, але вкрай необхідними для привернення уваги в українському суспільстві, про що йшла мова під час обговорень.

Флешмоб **#Розірви_коло**. Два тижні вчительство Харківщини разом з учнівством проводили у своїх школах інтерактивні заходи проти насильства. У соціальних мережах публікувалися тематичні пости з фото та відео. Спеціально розроблені Центром гендерної культури селфі-картки «Я – проти насильства» стали інструментом допомоги у візуалізації флешмобу.

В рамках партнерства з науково-методичним центром Департаменту освіти Харківської міської ради в Центрі гендерної культури пройшов семінар «Нові технології в новій школі». Методистки психологічної служби управлінь освіти адміністрацій районів Харкова обговорювали суспільні стереотипи та знайомились з досвідом психологічних практик від колег.

Інтерактивне спілкування «Що таке гендерно зумовлене насильство?».

Курс «Гендерна інтеграція» в рамках волонтерської ініціативи #ТІЩОЗМОГЛИ від сержантки Національної гвардії Христини Бойчук. У просторі Центру гендерної культури для вихованок та вихованців ліцею «Рятувальник», «Правоохоронець» та гімназії-інтернату «Кадетський корпус» відбулося продуктивне спілкування та обговорення питань гендерної рівності, суспільних стереотипів, знайомство з історією успіху запрошеної гості Оксани Іванець.

Спілкування зі студентством на базі Центральної бібліотеки ім. І. С. Тургенєва надало можливість молоді отримати інформацію з питань гендерної рівності та чутливості, права, дискримінації за ознакою статі, домашнього насильства.

Проведені **4 кроскультурні заходи**, участь у яких взяли 43 особи, а саме:

- Зустріч з представницями НДО Kvinna till Kvinna (Швеція)
- Клуб Go Women «Діалоги про...» з Танею Петовар (Сербія) «Руйнування правил на шляху до себе»
- Клуб Go Women «Діалоги про...» з Марією Санчес (Іспанія)
- Зустріч-діалог «Коло жіночої сили». Спілкування з представницями та представниками національних діаспор Харкова

З 1 листопада Музей бере участь у міжнародному проєкті, що реалізується Міжнародною асоціацією жіночих музеїв світу «Культури дітонародження: подорож крізь європейську історію і традиції щодо дітонародження та материнства», за фінансової підтримки Creative Europe.

ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР

Протягом року Тренінговий центр працював на регулярній основі. Було проведено **107 заходів**, в яких взяли участь **2125 осіб**, в тому числі:

- 20 тренінгів загальною тривалістю 60 годин для 429 учасників/ць.
- 77 різноманітних подій, в яких взяли участь 1487 осіб.
- 10 подій партнерів, в яких взяли участь 209 осіб.

У звітному періоді в роботі тренінгового центру з'явилися нові форми діяльності.

- **Тематичне інтерактивне спілкування** для школярства та студентства за темами: «Зміни до Кримінального кодексу: знаємо, розуміємо, дотримуємось», «Європа починається з тебе», «Філософії Давньої Греції», «Зрозуміти, щоб припинити». Загалом 199 осіб (94 дівчат, 105 хлопців).
- Просвітницький проєкт **«Гендерний відкритий університет»**. Було проведено навчання двох груп (весняний та осінній набір). Особливістю проєкту стало те, що зміст навчання був спрямований не на певну ключову аудиторію, а на всіх бажаючих отримати/поповнити свої знання в гендерній проблематиці, підвищити рівень власної гендерної компетентності. Учасникам та учасницям ГВУ була надана можливість протягом 36 годин обговорювати різноманітні теми, в зміст яких була внесена вагома частка гендерної складової. Всі заняття проходили у формі тренінгу: з мінімальною кількістю теоретичного матеріалу, з акцентом на максимальне проведення практичних вправ. Сертифікат «Гендерного відкритого університету» отримали 36 осіб (26 жінок, 10 чоловіків)
- **«Школа волонтерства»**, проведено 8 занять, в яких взяли участь 50 осіб різної статі та віку. Волонтери були залучені до проведення моніторингу сексистської реклами та тест-драйву професій «Обирай за покликанням».
- **Психологічний інтерактив** під керівництвом психологині, психотерапевтки Ю. Кобікової. Проведено 8 сесій, в яких взяли участь 117 осіб, з яких 113 жінок та 4 чоловіка. Психологічні інтерактиви мали різноманітну тематику, спрямовану на формування у жінок і чоловіків почуття власної гідності, відповідальності за власні вчинки, непримирності до насильства та дискримінації.
- **«Діалоги про...»** – зустрічі з цікавими жінками, які ділилися своїм досвідом досягнення особистого і професійного успіху. В заходах взяла участь 41 особа (37 жінок, 4 чоловіки).
- Проєкт **«КіноАкценти»** з ведучою Наталією Мазур. Захід передбачає показ та подальше обговорення художніх фільмів гендерної тематики, що розкривають питання боротьби з расизмом, ксенофобією, гендерною дискримінацією на ринку праці, проявів домашнього насильства тощо. В п'яти заходах взяли участь 48 осіб.

Також продовжувалися тренінги програми **«Економічні можливості постраждалим від конфлікту»**, тематику яких замовляли учасники та учасниці проєкту. Програма націлена на підтримку людей, які через створення та розвиток власного малого чи середнього бізнесу прагнули якісно змінити особисте життя, покращити життя сімей, громади та всієї країни. Під час тренінгів присутнім була надана додаткова можливість розширити та уточнити інформацію щодо ведення підприємницької діяльності в правовому полі держави та удосконалити практичні навички організації власного бізнесу. Відбулося 7 тренінгів. Охоплено 160 осіб.

Основні тренінги:

Грудень	«Культура згоди/культура насильства: архаїчні корені та сьогодення»
Лютий	«Самореалізація та планування кар'єри без стереотипів»
	«Міжнародні стажування для студентства і молоді»

	«Жінки у науці: ті, що змінили історію та ті, що живуть поряд»
Березень	«Бісерні символи жіночої історії»
	«Проведення моніторингу сексистської реклами»
	«Стандарти краси крізь тисячоліття»
Квітень	«Гендерна рівність та недискримінаційний підхід як основа розбудови суспільства»
	«Сексуальна просвіта як основа профілактики дискримінації за ознакою статі»
Травень	«Візуалізація як засіб просування ідей гендерної рівності та недискримінації в інформаційному суспільстві»
	«Психологія продажів»
	«Гендерне маркування агресії та жертвності»
Червень	«Гендерні детермінанти профілактики ВІЛ-інфекції»
	«Насильство та залежна поведінка в родині: два полюси проблеми гендерної нерівності»
Вересень	«Тренерські родзинки» або як провести цікавий тренінг
Жовтень	«Як обрати професію мрії»
Листопад	«Гендерна культура й грамотність у сучасному суспільстві: приклад Швеції «із перших рук»»
	«До початку кампанії 16 днів проти насильства»
	«Вплив гендерних стереотипів на світобачення людини»
	«Комплексна сексуальна освіта та її можливості»

Інші заходи:

Тип події	Назва
Навчально-методичний семінар	«Попередження гендерно зумовленого насильства, торгівлі людьми та порушення прав дитини»
Презентація дослідження	«Сучасне розуміння маскулітності: ставлення чоловіків до гендерних стереотипів та насильства щодо жінок»

Тип події	Назва
Круглий стіл	«Шляхи відновлення порушених прав нових мешканок приймаючих громад»
Майстер-клас	«Створення інтерактивних заходів з гендерної тематики»
Воркшоп для молоді	«Перші кроки для успішного пошуку роботи»
Фокус-група	«Права жінок»
Семінар	«Психологічний супровід інклюзивного навчання, вимоги до організації роботи фахівців психологічної служби»
Зустріч з членами Харківської обласної Ради старшокласників	«Центр гендерної культури – простір для діалогу»
Воркшоп	«Створення соціальної реклами»
Тренінг для представниць МГО «Екологія та соціальний захист», м. Торецьк	«Вдягаємо гендерні окуляри»
Стратегічна сесія	«Твій голос може змінити країну»
Круглий стіл	«Зустріч з Урядовою уповноваженою з гендерних питань К. Левченко»
Бізнес нетворкінг	«Жіноче коло»
Тренінг для батьків	«Як допомогти дитині обрати професію»
Презентація книги В. Агеевою та С. Оксамитною	«Інша оптика»
Тренінг для курсанток кадетських коледжів	«Ті, що змогли»
Тренінги від ГО «Добробут України»	«Застосування медіації, діалогових практик та навичок ефективної комунікації з метою сприяння співпраці ВПО з приймаючими громадами, а також місцевою владою»
Тренінги для тренерів від ГО «Бюро гендерних стратегій та бюджетування»	«Належне самоврядування»
Зустріч представників/ць військових ВНЗ	«Планування подальшої співпраці»

Тип події	Назва
Презентація ОБСЄ	«Тематичний звіт про гендерні аспекти діяльності»
Тренінг для НДО від ГО «Громадська альтернатива»	«Моніторинг з виконання конвенції CIDAW»
Кінопоказ від ГО «Гармонія рівних»	«Явних проявів не має...»
Майстер-клас від ГО «Галерея реформ»	«Малюємо реформи»
Робоча зустріч з радником з питань жінок, миру і безпеки представництва НАТО в Україні майором Стівом Вінтерсом	«Особливості формування гендерної компетентності в освітньому процесі закладів вищої освіти сектору безпеки та оборони України та країн-членів НАТО»
Фестиваль від ГО «Громадська альтернатива»	«Інклюзіон»
Презентація проекту УЖФ	«Голос жінок і лідерство»

МАЙСТЕРНЯ ГЕНДЕРНОЧУТЛИВОГО ВЧИТЕЛЬСТВА

Протягом року тривала робота з 25-ма базовими навчальними закладами м. Харкова та Харківської області. Окрім базових до проєктної команди зверталися представниці інших ЗНЗ з проханням провести семінари і тренінги. Тому кількість заходів була більше запланованої.

Розроблено:

- програму другого дня тренінгу для адміністрації шкіл, працівників/-ць районних управлінь (відділів) освіти «Будуємо гендерночутливу школу» загальною тривалістю 8 годин;
- програму 2-денного тренінгу для шкільних експертів/-ок «Готуємося бути шкільними експертами/-ками» загальною тривалістю 16 годин;
- посібники для тренерів;
- роздаткові матеріали для учасників і учасниць тренінгу;
- презентації;
- Рекомендації щодо створення гендерночутливого уроку і позакласного заходу;
- Положення про шкільного/-ну експерта/-ку з питань гендерної рівності;

- Рекомендації «Як створити гендерний центр у школі»;
- Методичні поради щодо проведення позакласного гендерночутливого заходу профорієнтаційного спрямування для учнівства 9-11 класів **«Обирай професію за покликанням»**
- Положення про відбір учасників/-ць для участі у навчальному візиті до Фінляндії.

Проведено:

- 22 тренінги другого кола для **вчительства** «Будуємо гендерночутливу школу» загальною тривалістю **176 годин** для **440 учасниць/-ків**;
- 3 тренінги другого кола «Будуємо гендерночутливу школу» **для адміністрації шкіл і працівників/-ць районних управлінь (відділів) освіти** загальною тривалістю **24 години** для **46 учасників/-ць**;
- 4 тренінги для шкільних **гендерних експертів/-ок** «Готуємося бути шкільними експертами/-ками» загальною тривалістю **32 години** для **69 учасників/-ць**;
- **8** семінарів і воркшопів, в яких взяли участь **179** учасників/-ць, за наступними темами:
«Дитина в колі насильства»,
«Жіночі долі в історії Голокосту»,
семінар для вчительства Індустріального району м.Харкова «Вдягаємо гендерні окуляри»,
два воркшопи «365 жіночих історій Харкова»,
«Жіночий активізм в освіті»,
«Обирай професію за покликанням»,
«Гендерний підхід у здоров'язбережувальній діяльності вчительства».
- 5-денний **навчальний візит до Фінляндії** для 15 представниць системи загальної середньої освіти, під час якого українська делегація ознайомилася з усіма рівнями фінської школи та різними типами навчальних закладів, поспілкувалася з фінським вчительством та учнівством, відчула на собі інклюзивність та гендерну чутливість фінської школи.
- Обласний **конкурс гендерночутливих розробок уроків, позакласних заходів і дитячої літератури**. На конкурс надійшло 63 роботи. Визначені і нагороджені 11 переможців/-ць.
- Флеш-моб у соціальних мережах **«Розірви коло»** серед учнівства і вчительства, який присвячений Всесвітній акції «16 днів проти насильства».

ДИТЯЧА ПЛОЩАРТКА

Проведено:

- Фестиваль-коворкінг « Дитяча площАРТка» тривалістю 5 днів, в межах якого проведено 12 майстер-класів загальною тривалістю 50 годин для 493 учасників (учнів, батьків та дітей, громадських активістів/ок, учителів, студентів/ок, представники/ці державної служби)
- 41 сесія Лабораторії креативної журналістики загальною тривалістю 63 години, в яких на регулярній основі брали участь 15 учнів і учениць
- 34 сесія Сімейного коворкінгу тривалістю 40 годин для 267 учасника/ці (батьків та дітей)

Надруковано і розповсюджено 4 випуски креативного щоденника «Дитяча площАРТка» по 2000 екземплярів кожний:

Місяць	Тема випуску
Березень 2019	Стереотипи: зручний алгоритм або погана звичка? Зустрічаємо за зовнішністю, проводжаємо за поведінкою.
Травень 2019	Право дитини на літо. Чому важливо нічого не робити. Чому не так страшні соцмережі? І ще багато відповідей на нічому.
Вересень 2019	Старт навчального сезону: шкільні стереотипи та гендерні питання.
Грудень 2019	Людина в центрі уваги? Домашнє завдання на новий рік.

Події Фестивалю «Дитяча площАРТка»:

- Презентація стенду Музею гендерної та жіночої історії «Гендерна рівність в малюнках дітей»
- Відкриття стартової експозиції робіт дітей від 3 до 11 років, створених без академічного втручання.
- Майстер-клас «Я бувають різні»
- Арт-майстерня Створення ручних ящірок з паперу
- Презентація гри «Важниця»
- Історії успішних людей про книжки, які читали в дитинстві, «ЧитаЧас»
- Майстер-клас «Смачна Хімія»
- Гра з фінансової грамотності «Абетка грошей»
- Арт-майстер-клас з ліплення глиною
- Інтерактивне музейне заняття «Всі ми родом з дитинства: Ілля Репін та Україна»
- Майстерня «Я бувають різні» з представниками Сарагол

- Арт-майстер-клас «Розмаїття мрії»
- Відкриття оновленої експозиції лабораторії неакадемічної творчості. Презентація створених робіт
- Майстер-клас «Створення їстівних букетів»
- Танцювальний флешмоб «Проект Total Answer Dance»
- Танцювальна фітнес-програма «Зумба»
- Розіграш призів. Нагородження всіх учасників/ць фестивалю
- Виїзна сесія до дендропарку. Зустріч з волонтерами фестивалю

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Центр працював у партнерстві з громадською організацією «Сучасна жінка».

Проведено дві хвили **Тренінгової програми з розвитку бізнесу** загальною тривалістю **54 години**, в яких взяли участь **44 підприємниці** у складі двох груп.

Розроблено Тренінгову програму «Бізнес в ЄС» за результатами аналізу потреб цільової аудиторії – підприємниць, які планують розпочати експорту діяльність або вихід на ринок ЄС.

Проведено першу хвилю **Тренінгової програми «Бізнес в ЄС»** загальною тривалістю **30 годин**, в якій взяли участь **23 особи**.

Проведено 2 нетворкінгові зустрічі та тематичну зустріч «Бізнес і права людини».

Надано **28,5 годин консультацій** для **55 підприємниць**. Тематика консультацій:

- Маркетинг і маркетингові дослідження
- Інтернет-просування
- Реєстрація бізнесу
- Стратегічне планування для бізнесу
- Аналіз ринку і маркетинг
- Фінанси для МСБ
- Вихід на ринок ЄС

СТУДІЯ ЖІНОЧОГО ЛІДЕРСТВА

У партнерстві з Громадською організацією «Агенція змін «Перспектива» була започаткована Студія жіночого лідерства.

Для участі у проекті сформовано чотири групи лідерок:

- територіальні громади і місцеве самоврядування (21 особа);
- державна служба (20 осіб);
- соціальна робота (21 особа);
- охорона здоров'я (29 осіб).

Протягом року було проведено 19 тренінгів загальною тривалістю **114 годин** (6 годин кожен) для **91 «унікальної учасниці»**. 5-денні тренінгові сесії проводилися для чотирьох груп лідерок.

Перші два тренінгових дні для всіх груп проводилися українськими тренерками і включали наступні теми, які адаптувалися під потреби групи:

- Вдягаємо гендерні окуляри;
- Стаємо ефективними лідерками;
- Тайм-менеджмент;
- Психологічні складові успіху сучасної лідерки;
- Планування та делегування повноважень для лідерок.

Для проведення триденних тренінгових сесій були запрошені **іноземні тренери**:

- Таня Петовар (Сербія) – LL.M, магістерка права, коуч з багаторічним міжнародним досвідом, сербська право захисниця, радниця уряду Сербії з питань демократії та рівних прав та экс-директорка Іноваційного центра SEE Оксфордської академії лідерства південного сходу Європи. Директорка багатьох проектів ПРООН, USAID у країнах східної Європи. Має 35-річний досвід консультування топ-менеджерів бізнесу та неурядових організацій з питань лідерства та самоменеджмента, стратегічного планування, грант-райтінгу для неурядових організацій та активістів, розробки тренінгових та освітніх програм для урядових організацій, бізнесу та НДО.
- Марія Гарсія Санчес (Іспанія) – PhD, феміністка, активістка, експертка з питань культури іспанської делегації в ЮНЕСКО та мисткиня з Мадрида, мистецтвознавчиня, тренерка з комунікацій для неурядових організацій. Проводила тренінги для персоналу неурядових організацій у сфері медіакомунікацій, особистої безпеки під час онлайн-комунікацій для жінок. Має 10-річний досвід з фандрайзінгу для неурядових організацій, розробки відеоігор на суспільно важливі теми, розробки програми презентацій, просування та PR-супроводження громадських проектів для глобальної аудиторії.
- Валентин Вепфер (Швейцарія) – підприємець та виконавчий радник з питань трансформації, лідерства, консультант з питань управління бізнесом та організаційного розвитку для громадських, урядових організацій та бізнесу. Консультував організації з

продажу споживчих товарів, крамниці роздрібною торгівлі, продавців технологій, фірми електронної комерції, медичні заклади. Має 25-річний досвід оптимізації процесів, оцифрування та побудови бізнес-моделей. Розробник бізнес-моделі швейцарського шпиталю кантона Берн.

Іноземні тренери провели наступні тренінгові сесії:

«Самоменеджмент лідерок» (Таня Петовар) – 36 годин;

«Робота з викликами в розширенні прав та можливостей жінок. Соціальні медіа та мереж для професійних комунікацій лідерок» (Марія Гарсія Санчес) – 18 годин;

«Медицина майбутнього. Лікарня майбутнього» (Валентин Вепфер) – 18 годин.

Окрім тренінгів кожний/-а тренер/-ка провели зустрічі з представницями Студії жіночого лідерства та загалом Центру гендерної культури.

Організовано 5-денний **навчальний візит до Швеції** для 15 учасниць Студії, метою якого було знайомство зі шведським стилем лідерства та шведським досвідом досягнення гендерної рівності.

У ході візиту проведено 12 робочих зустрічей та тренінгів тривалістю 45 годин; проведено переговори з 12 шведськими НДО та підготовлено плани співпраці з 2 НДО, складено 2 спільних грантових заявки.

Проведено 1 фоллоу-ап зустріч за результатами навчального візиту до Швеції, в якій взяли участь 11 лідерок.

Розпочато підготовку Декларації гендерночутливої організації.

Проведено зустріч та обговорення можливостей співпраці із 6 лідерками змін Харківської області, які представляють сферу культури, правознавства, ІТ та місцевого самоврядування.

МОНІТОРИНГ СЕКСИСТСЬКОЇ РЕКЛАМИ

З 1 квітня по 31 травня 2019 року відбулася друга хвиля Моніторингу сексистської реклами. Напередодні моніторингу було проведено тренінг волонтерів, в якому взяли участь 57 осіб, з них 9 хлопців і 48 дівчат. Також до проведення моніторингу було залучено волонтерство, що брало участь у першій хвилі моніторингу.

За час проведення моніторингу від волонтерок та волонтерів було отримано 24 повідомлення про розміщення рекламних оголошень, що можуть містити ознаки сексизму. До розгляду представництвом Індустріального гендерного комітету з реклами у Харківській області було взято 20 звернень з фото та відео-підтвердженням розміщення такої реклами у міському просторі, ще 4 звернення було відхилено, бо вони дублювали вже передану інформацію.

За результатами проведення моніторингу було підготовлено 10 скарг з фото- і відео-підтвердженнями передано до Індустріального гендерного комітету з реклами з метою їх подальшого опрацювання Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Експертною радою з протидії дискримінації за ознакою статі при Міністерстві соціальної політики України, офісом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Повний звіт https://www.genderculturecentre.org/wp-content/uploads/2020/01/Sexist-Advertising-Monitoring-Report.pdf?fbclid=IwAR2w7iNeQkFAxeCxivhO5_cvs92Go4oH_JkohlBuyLZB7Vm-JDfFWw0zZbl

КОМУНІКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Діяльність проекту була відображена у 586 публікаціях, серед яких:

32 відео-сюжетів ютуб-канал

173 новини

578 постів у Facebook

133 постів у Twitter

75 постів в Інстаграм

Проведено 7 **пресконференцій** для журналістів

№ з/п	Тема
1.	Місяць жіночої історії (виставка, «365 жіночих історій Харкова», тематичні івенти)
2.	Гендерний сантиметр
3.	Ніч у Музеї
4	Фестиваль ДитячаПлощАРТка
5	Пресконференція з нагоди відкриття виставки «365 жіночих історій Харкова»
6	Пресконференція про результати моніторингу сексистської реклами
7	Старт інформаційної кампанії «Обирай професію за покликанням»

Створено 4 **відеосюжети** та 13 **видів друкованих матеріалів**

Проект презентовано на 40 **публічних заходах**, в тому числі на European Democracy Days – 2019 у Брюсселі.

Розповсюджено 107 **пресанонсів** та **пострелізів** стосовно 11 подій.

Діяльність проекту висвітлювалась у 219 **зовнішніх публікаціях**, серед яких:

- 32– телепрограми і теленовини
- 6 – радіопередач
- 33 – веб-сайти органів місцевої влади
- 147 – онлайн медіа і веб-сайти партнерів

Протягом жовтня 2019 року у Харкові та Харківській області була проведена **інформаційна кампанія «Обирай професію за покликанням»**, основною цільовою аудиторією якої стали дівчата та хлопці старшого шкільного віку (9-11 кл.), рідні та близькі дітей старшого шкільного віку.

Основна мета: мотивування абітурієнок та абітурієнтів до вибору професій, в основі якого лежить усвідомлення власних цінностей, інтересів та здібностей, вихід за рамки традиційних гендерних ролей і стереотипів.

Кампанія поєднувала оффлайн події і комунікацію у соціальних мережах фейсбук та інстаграм.

У ході онлайн кампанії було **залучено 8300** осіб, загальне охоплення близько **67000**. В оффлайн подіях взяли участь близько **1500** осіб.

Інформаційні продукти, що поширювалися:

- **4 соціальних відео про жінок та дівчат у «нежіночих професіях»:**

«Захист Вітчизни – жіноча справа»,

«Мистецтво – жіноча справа»,

«ІТ – жіноча справа»,

«Державне управління – жіноча справа».

Героїні відео – харківські фахівчині та студентки військових вишів

- **4 постери та 4 стікери з фемінітивами**, що включали назви професій зі сфери державного управління, мистецтва, військової справи та ІТ-сфери.
- **Історії успіху** жінок у так званих «чоловічих професіях».

- **Методичні поради для вчителів** щодо проведення позакласного гендерночутливого заходу профорієнтаційного спрямування для учнівства 9-11 класів «Обирай професію за покликанням»;
- **Афіша тест-драйву.**

Оффлайн події:

- пресконференція;
- **чотири презентації** тематичних відео за участі героїнь для старшокласниць та старшокласників міста;
- **воркшоп для вчителів** з розробки сценарію позакласної години для учнівства старших класів на тему «Обирай професію за покликанням»;
- **тренінг для школярів** «Як обрати професію мрії», на якому психологиня Вікторія Мельман допомагала старшокласницям та старшокласникам розбиратися з власними здібностями та ресурсами;
- **профорієнтаційний тренінг для батьків** від фахівчинь Харківського міського центру зайнятості;
- **воркшоп зі створення серії графічних робіт** про вибір професії за покликанням.
- фінальний івент **«Тест-драйв «Професія – за покликанням»**, на якому школярство мало змогу в інтерактивній формі ознайомитися з особливостями професій, які традиційно у суспільстві вважаються виключно «чоловічими».

На арт-заводі «Механіка» зібралися понад 20 команд вищих навчальних закладів та школярство Харківщини з вчителів та батьками. Протягом п'яти годин діти та дорослі брали активну участь у яскравих майстер-класах на 25 тематичних точках, спілкувалися зі спікерами та активно долучалися до творчих заходів івент-зони.

НАШІ РОЗРОБКИ

№ п\п	Назва	Посилання	Тип матеріалу
1.	Ніч у музеї	https://drive.google.com/drive/folders/1riMOPSFg-mOPAdkeLQ4cMbpZ3efWJvvQ?fbclid=IwAR0frUrp8s6Go2DyhUwDk_uVU6yzL9jH5qDxU8Ca015Kx5I_Y6DGMCPZ7M	постер
2.	Нобеліантки	https://www.slideshare.net/GenderCentre/ss-132693128?ref=http://www.genderculturecentre.org/rozrobki-centru/	Закладинки до книжок
3.	Лабораторний щоденник для дітей та дорослих №10 від 11.12.2018	https://www.facebook.com/groups/1588590154769679/permalink/1926808200947871/?__tn__=K-R	Газета
4.	Лабораторний щоденник для	http://www.genderculturecentre.org/wp-	Газета

№ п\п	Назва	Посилання	Тип матеріалу
	дітей та дорослих №11 від 11.03.2019	content/uploads/2019/03/Diary_DP_2019_March_4.pdf	
5.	Лабораторний щоденник для дітей та дорослих №12 від 23.05.2019	https://www.facebook.com/groups/1588590154769679/permalink/2012447565717267/	Газета
6.	Лабораторний щоденник для дітей та дорослих №13 від 16.09.2019	https://www.facebook.com/groups/1588590154769679/permalink/2159312037697485/	Газета
7.	Жіноча історична ніч	http://www.genderculturecentre.org/zhinocha-istorichna-nich-listivki/	Листівки
8.	Афіша «Тест-драйв	Електронний носій	Афіша
9.	Фемінітиви	Електронний носій	Наклейки, постери
10.	Фемінітиви	Електронний носій	Баннер
11.	Відео «Мистецтво – жіноча справа»	https://www.youtube.com/watch?v=ll1zjVkJMyf4	Відео
12.	Відео «Захист Вітчизни – жіноча справа»	https://www.youtube.com/watch?v=bpRfGctiVT8	Відео
13.	Відео «ІТ – жіноча справа»	https://www.youtube.com/watch?v=RtGBduL08YU	Відео
14.	Відео «Держуправління – жіноча справа»	https://www.youtube.com/watch?v=dCEiZYf-Kcw	Відео
15.	«Скляна стеля» (англ.)	https://www.youtube.com/watch?v=csckcqXZZ0c&fbclid=IwAR1m9OHXvIHhvi8MWFhUNKc-rIVQUntKXK65rHH6mtwqk-Zel1U8fjew44s	Відео
16.	Гендерний сантиметр (анг.)	https://www.youtube.com/watch?v=Ovfas8S5ypY&fbclid=IwAR1vx2A927IxuK2Njw34HsXyxewTWHyyd72AY1ollaDVsv3lwl7QEmOSedo	Відео
17.	Гендерний сантиметр (укр.)	https://youtu.be/WcXX-fSwDaI	Відео
18.	Ніч музеїв	https://www.youtube.com/watch?v=XjZoC6qZXAk&feature=youtu.be&fbclid=IwAR2w7iNeQkFAxeCxivjhO5_cvs92Go4oH_JkohlBuyLZB7Vm-JDfFWw0zZbl	Відео

МИ В ІНТЕРНЕТІ

Веб-сайт і соціальні мережі:

№ п/п	Сайти	Кількість матеріалів	Кількість відвідувачів	Кількість переглядів/показів
1.	gender.at.ua	42	125584	321834
2.	gendermuseum.com	0	554	632
3.	genderculturecentre.org	131	15250	20128
4.	Youtube	32	4718	19735
5.	Twitter(Gender_Culture)	63	1002	21023
6.	Twitter(GenderUA)	70	1250	21124
7.	Інстаграм	75	2107	6244

№ п/п	Сторінки Facebook	Кількість матеріалів	Залучення	Охоплення
1.	GenderCultureCentre	413	25726	398971
2.	Gender_UA	72	710	9034
3.	Gendermuseum	93	1082	19950

ПРОЄКТ «365 ЖІНОЧИХ ІСТОРІЙ ХАРКОВА»

У партнерстві із ГО «Інша освіта»

Мета проєкту: зібрати 365 жіночих історій через які прослідкувати історію Харкова.

Період реалізації: лютий – серпень 2019 р.

Результати проєкту:

зібрано 365 усних та історій з різних джерел щодо жіночої історії Харкова;

розроблено та презентовано виставку «365 жіночих історій Харкова»

<https://www.genderculturecentre.org/vidkrittya-vistavki-365-zhinochikh-istoriy/>

Виставку презентовано під час Фестивалю живих історій у Києві

<https://www.genderculturecentre.org/festival-zhivikh-istoriy/>

ПРОЄКТ USAID «ЕКОНОМІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД КОНФЛІКТУ»

У партнерстві із Українським жіночим фондом

Мета проєкту: сприяння підсиленню економічних можливостей для постраждалих від конфлікту на сході України через створення робочих місць у співпраці з існуючими бізнесами, а також навчання бізнес-навичкам самих людей, які постраждали від конфлікту – внутрішньо переміщених осіб, ветеранів АТО, людей з інвалідністю та інших.

Період реалізації: серпень 2017 – лютий 2019

<https://www.genderculturecentre.org/novi-pidpriiemci-z-kharkivshhini-vzyali-uch/>

Результати проєкту:

161 особа, постраждала від конфлікту пройшла навчання бізнес-навичкам;

13 випускників тренінгових курсів отримали гранти на створення власної справи;

8 вже існуючих підприємств отримали гранти для розширення і створили нові робочі місця.

ПРОЄКТ ФОНДУ ЧАРЛЬЗА СТЮАРТА МОТТА «ВПО ТА ПРИЙМАЮЧІ ГРОМАДИ: РОЗБУДОВА ТОЛЕРАНТНОСТІ ЧЕРЕЗ ДІАЛОГ»

У партнерстві із Українським жіночим фондом

Мета проєкту: допомогти громадам напрацювати рішення у відповідь на різні проблеми, що виникають з ВПО, забезпечити «м'яку» інтеграцію ВПО у громади та підтримати місцеву владу у взаємодії з ВПО.

Період реалізації: квітень 2017 р. – серпень 2019 р.

Результати проєкту: реалізовані ініціативи учасниць проєкту, в т. ч. адвокаційної кампанії «Твій голос може змінити країну»

<https://www.genderculturecentre.org/mayu-pravo-mati-golos/>